A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2025. december 18.*

„Előzetes döntéshozatal – 604/2013/EU rendelet – A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása – A 29. cikk (1) bekezdése – Átadási határidő – A hat hónapos határidő kezdetének meghatározása – Halasztó hatályú jogorvoslat benyújtása – E jogorvoslatot elbíráló igazságügyi hatóság tudomására hozott új körülmény – Az átadásra vonatkozó eredeti határozat megsemmisítése és az ügy illetékes közigazgatási hatóság elé történő visszautalása – Szintén megsemmisítés iránti kereset tárgyát képező, átadásra vonatkozó második határozat elfogadása – Az átadási határidő számítására gyakorolt hatás”

A C-560/23. sz. [Tang][i] ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Flygtningenævnet (menekültügyi bizottság, Dánia) a Bírósághoz 2023. szeptember 8-án érkezett, 2023. szeptember 8-i határozatával terjesztett elő a

H (ved DRC Dansk Flygtningehjælp)

és

az **Udlændingestyrelsen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, T. von Danwitz, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), I. Ziemele, F. Schalin és S. Gervasoni bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2025. február 6-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: dán.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– H (ved DRC Dansk Flygtningehjælp) képviseletében M. Melin és C. Vester Kofoed, tanácsadói minőségben, segítőjük: J. Goldschmidt advokat,

– a dán kormány képviseletében D. Elkan, M. Jespersen, C. A.-S. Maertens és J. Sandvik Loft, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard és O. Duprat-Mazaré, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch, J. Schmoll és M. Kopetzki, meghatalmazotti minőségben,

– a svájci kormány képviseletében L. Lanzrein és V. Michel, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Katsimerou, B. Schima és C. Vang, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. május 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.; a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 27. cikkének, valamint 29. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az afgán állampolgár H és az Udlændingestyrelsen (idegenrendészeti hatóság, Dánia) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az e hatóság által hozott, H Romániának történő átadásáról szóló határozat.

Jogi háttér

A Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv, valamint az Európai Közösség és a Dán Királyság közötti megállapodás

3 A Dánia helyzetéről szóló (22. sz.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében a „Dublin III” rendelet nem kötelező a Dán Királyságra.

4 Ugyanakkor a Közösség nevében a 2006. február 21-i 2006/188/EK tanácsi határozattal (HL 2006. L 66., 37. o.) jóváhagyott, az Európai Közösség és a Dán Királyság között az egy harmadik ország állampolgára által Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és

eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló megállapodás (HL 2006. L 66., 38. o.) 2. cikke alapján a „Dublin III” rendelet rendelkezései alkalmazandók az Európai Unió és a Dán Királyság közötti kapcsolatokra.

5 A „Dublin III” rendelet a 48. cikkének első bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendeletet (HL 2003. L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.), amely utóbbi rendelet a 24. cikke szerint az Európai Közösségek tagállamainak egyikében benyújtott menedékjog iránt kérelmek megvizsgálásáért felelős állam meghatározásáról szóló, 1990. június 15-én Dublinban aláírt egyezmény (HL 1997. C 254., 1. o.) helyébe lépett.

A „Dublin III” rendelet

6 A „Dublin III” rendelet (4), (5) és (19) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(4) [Az Európai Tanács tamperei következtetései] azt is megállapították, hogy [a közös európai menekültügyi] rendszernek rövid időn belül ki kell terjednie egy világos és alkalmazható módszer kialakítására is a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása céljából.

(5) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal ne kerüljön veszélybe.

[…]

(19) Az érintett személyek jogainak hatékony védelme érdekében jogi biztosítékokat és hatékony jogorvoslati eszközöket kell biztosítani a felelős tagállamnak való átadásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatban, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája [(a továbbiakban: Charta)] 47. cikkével összhangban. A nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják.”

7 E rendeletnek „A felelős tagállam kötelezettségei” című 18. cikke szerint:

„(1) Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

[…]

c) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni egy harmadik ország olyan állampolgárát, vagy egy olyan hontalan személyt, aki a vizsgálat során visszavonta kérelmét, és egy másik tagállamban nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;

[…]”

8 Az említett rendelet „Jogorvoslatok” című 27. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kérelmezőnek vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személynek joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz vagy törvényszékhez tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.

[…]

(3) Az átadásra vonatkozó határozatok elleni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozóan a tagállamok jogszabályaikban előírják az alábbiakat:

a) a fellebbezés vagy felülvizsgálat feljogosítja az érintettet, hogy annak elbírálásáig az adott tagállamban maradhasson; vagy

b) az átadás automatikusan felfüggesztésre kerül, és e felfüggesztés megszűnik azon ésszerű időtartam elteltével, amely alatt valamely bíróságnak vagy törvényszéknek a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát követően határozatot kellett hoznia arról, hogy a fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak halasztó hatályt biztosít-e; vagy

c) az érintett személy ésszerű időtartamon belül kérelmezheti a bíróságtól vagy törvényszéktől az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átadást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről ésszerű időtartamon belül határozni kell, ugyanakkor ezen időtartamnak lehetővé kell tennie a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát. Az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését elutasító határozat ismerteti az alapjául szolgáló indokokat.

(4) A tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthetnek az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig.

[…]”

9 Ugyanezen rendelet „Szabályok és határidők” címet viselő 29. cikke előírja:

„(1) A kérelmezőnek vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személynek a megkereső tagállam részéről a felelős tagállamnak történő átadása a megkereső tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb hat hónappal az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy a 27. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.

[…]

(2) Amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső tagállamra hárul. […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

10 H afgán állampolgár 2021. április 25-én utazott be Dániába, ahol ugyanazon a napon nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be. Az Eurodac adatbázisban szereplő információk szerint H-t már 2021. március 5-én nyilvántartásba vették menedékkérőként Romániában.

11 Következésképpen az idegenrendészeti hatóság 2021. június 24-én arra kérte Romániát, hogy a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján vegye vissza H-t.

12 Románia 2021. július 7-én beleegyezett H visszavételébe.

13 2021. július 19-én az idegenrendészeti hatóság a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján úgy határozott, hogy H-t átadja Romániának. Ugyanezen a napon H e határozattal szemben fellebbezést nyújtott be a Flygtningenævnethez (menekültügyi bizottság, Dánia), amely a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság. E rendelet 27. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően e fellebbezésnek halasztó hatálya volt.

14 Románia 2022. február 28-án az összes tagállamot tájékoztatta arról, hogy 2022. március 1-jétől az ukrajnai konfliktus és a Romániába beáramló menekültek megnövekedett száma miatt a „Dublin III” rendelet szerinti Romániába irányuló valamennyi átadást felfüggeszti.

15 2022. március 15-én a kérdést előterjesztő bíróság az ügyet újbóli vizsgálat céljából visszautalta az idegenrendészeti hatóság elé, többek között azért, hogy e hatóság határozzon arról, hogy a román hatóságok előző pontban említett általános értesítése milyen hatással van a H Romániának történő átadására vonatkozó határozatra.

16 2022. április 8-án az idegenrendészeti hatóság ismét úgy határozott, hogy a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján átadja H-t Romániának. Ugyanezen a napon H fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz. E rendelet 27. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően e fellebbezésnek halasztó hatálya volt.

17 Románia 2022. május 24-én az összes tagállamot tájékoztatta arról, hogy megszüntette az említett rendelet szerinti, Romániába irányuló átadások felfüggesztését.

18 A kérdést előterjesztő bíróság 2022. december 2-án megerősítette az idegenrendészeti hatóság 2022. április 8-i határozatának jogszerűségét.

19 2023. február 2-án H az eljárás újbóli megnyitását kérte azzal az indokkal, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt hat hónapos határidő, amelyen belül a menedékkérőt a megkereső tagállam részéről át kell adni a felelős tagállamnak, már lejárt akkor, amikor az idegenrendészeti hatóság 2022. április 8-án elfogadta az átadásra vonatkozó második határozatot. Véleménye szerint tehát e rendelet 29. cikkének (2) bekezdése értelmében immár a Dán Királyság volt a felelős a menedékjog iránti kérelmének megvizsgálásáért.

20 A kérdést előterjesztő bíróság az eljárás újbóli megnyitását követően újból megerősítette az idegenrendészeti hatóság 2022. április 8-i határozatának jogszerűségét. Véleménye szerint e hat hónapos határidő csak a 2022. december 2-i végleges határozatával kezdődött meg.

21 A DRC Dansk Flygtningehjælp (menekültügyi segítőszervezet, Dánia) kérelmére a kérdést előterjesztő bíróság úgy határozott, hogy ismét újból megnyitja az eljárást a „Dublin III” rendelet 29. cikkének az e rendelet 27. cikkével összefüggésben értelmezett (1) és (2) bekezdésében foglalt, az átadási határidőkre vonatkozó szabályok értelmezésének újbóli vizsgálata céljából.

22 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy bár e rendelkezések előírják, hogy a menedékkérőt a halasztó hatály megállapítása esetén a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozat meghozatalától számított hat hónapon belül kell átadni, nem tartalmaznak olyan szabályokat, amelyek kifejezetten arra a helyzetre vonatkoznak, amikor az igazságügyi hatóság úgy dönt, hogy az ügyet újbóli vizsgálat céljából visszautalja az illetékes közigazgatási hatósághoz. Márpedig álláspontja szerint az ilyen visszautalás hozzájárulhat a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a hatékony bírói jogvédelem biztosításához, mivel lehetőséget biztosít számukra arra, hogy az ügyüket két szinten újból megvizsgálják.

23 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozásnak megfelelően az átadásra vonatkozó határozatot meg lehet semmisíteni, és újbóli vizsgálat céljából vissza lehet utalni az illetékes közigazgatási hatósághoz, amennyiben az e határozatra vonatkozó fontos új információkat hoztak az eljáró bíróság tudomására. Márpedig a jelen ügyben ezt a visszautalást külső és előre nem látható körülmények igazolták, amelyek abból erednek, hogy a felelős tagállam, miután elfogadta az átadást, általános jelleggel felfüggesztette a „Dublin III” rendelet szerinti átadásokat az ukrajnai konfliktus és a menekültek országba való beáramlása miatt.

24 E körülmények között határozott úgy a Flygtningenævnet (menekültügyi bizottság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [„Dublin III”] rendelet határidőkre vonatkozó, a 29. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt szabályait, hogy [az e] rendelet 29. cikke (1) bekezdésének második esete szerinti hat hónapos határidő a jogerős érdemi határozat meghozatalától kezdődik egy olyan helyzetben, amikor a megkereső tagállamnak [az említett] rendelet 27. cikke szerinti jogorvoslati szerve az átadásra vonatkozó ügyet visszautalta az [illetékes közigazgatási hatóság] elé, amely ezt követően, hat hónappal azután, hogy a felelős tagállam elfogadta a visszavételt, új átadásra vonatkozó határozatot hozott – többek között olyan esetben, ha a visszautalás indoka az, hogy a felelős tagállam, amely eredetileg elfogadta az átadást, úgy határozott, hogy [a „Dublin III”] rendelet alapján végrehajtott átadásokat általánosan felfüggeszti –, és ha az érintett külföldi személy kiutasításának halasztó hatálya van?”

A Bíróság előtti eljárás

25 Előzetes döntéshozatal iránti kérelmében a Flygtningenævnet (menekültügyi bizottság) kérte, hogy a Bíróság a jelen ügyet a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke szerinti gyorsított eljárásban bírálja el.

26 A Bíróság elnöke 2023. december 15-én az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy elutasítja ezt a kérelmet.

27 2023. november 27-én a Bíróság felvilágosításkérést intézett a Flygtningenævnethez (menekültügyi bizottság), és felhívta, hogy pontosítsa az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság” jellegét.

28 A Flygtningenævnet (menekültügyi bizottság) 2024. január 8-án válaszolt e felhívásra.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

29 Egyetlen kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben a halasztó hatályú megsemmisítés iránti keresetet elbíráló nemzeti bíróság jogerősen határoz az átadásra vonatkozó második határozat érdemi jogszerűségéről, amelyet azt követően fogadtak el, hogy az ugyanazon személyre vonatkozó, átadásra vonatkozó első határozatot pusztán azon okból semmisítették meg, hogy az e rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülmények megváltoztak, ami az illetékes közigazgatási hatóság általi újbóli vizsgálat céljából történő visszautalást von maga után, az említett rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt hat hónapos átadási határidő

– az átadásra vonatkozó e második határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó jogerős határozat meghozatalának időpontjában kezdődik, vagy

– abban az időpontban, amikor az átadásra vonatkozó első határozatot megsemmisítették.

30 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a nemzeti bíróság által elfogadott két határozat közül melyik a meghatározó a hat hónapos átadási határidőnek az ugyanezen rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében szereplő második eset alapján történő alkalmazása szempontjából. H lényegében arra hivatkozik, hogy e második eset az alapügyben alkalmazhatatlanná vált. Úgy véli, hogy az átadásra vonatkozó első határozat megsemmisítését követően az átadási határidő az e rendelkezésben előírt első esetnek megfelelően újból azon időpontban kezdődött, amikor Románia elfogadta a visszavételét, azaz 2021. július 7-én.

31 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy az érintett személynek a felelős tagállamnak történő, a megkereső tagállam nemzeti joga szerinti átadása a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban történik, de legkésőbb hat hónappal e személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy az e rendelet 27. cikke (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.

32 Magából az említett rendelet 29. cikke (1) bekezdése első albekezdésének szövegéből, és különösen a „vagy” kötőszónak egyrészt a másik tagállam általi „elfogadás”, másrészt pedig a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos „jogerős határozat” közötti használatából az következik, hogy – amint arra a főtanácsnok indítványának 34. pontjában rámutatott – az e rendelkezésben említett két időpont, amelytől kezdve a hat hónapos átadási határidő megkezdődhet, két, egymást kizáró esetnek minősül.

33 Ezenkívül a második esetet illetően az említett rendelkezés arra az időpontra utal, amikor az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslattal kapcsolatos határozat jogerőssé vált, anélkül azonban, hogy különbséget tenne aszerint, hogy az igazságügyi hatóság milyen

eredményre jut a jogorvoslattal kapcsolatos határozatában. Konkrétabban, ugyanezen rendelkezés szövegéből egyáltalán nem tűnik ki, hogy a második eset alkalmazhatatlanná válna abban az esetben, ha az igazságügyi hatóság megsemmisíti az átadásra vonatkozó határozatot.

34 Tehát abban az esetben, ha az átadásra vonatkozó határozat a „Dublin III” rendelet 27. cikke (3) bekezdése alapján halasztó hatályú jogorvoslat tárgyát képezi, e rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből az következik, hogy a hat hónapos átadási határidő számítása nem az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés elfogadásakor, hanem – ettől eltérően – az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozattal kezdődik. Ebben az esetben az említett határidő tehát csak akkor kezdődik, amikor az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslatról szóló bírósági határozat jogerőre emelkedett, az érintett tagállam jogrendjében előírt jogorvoslati lehetőségek kimerítését követően (lásd ebben az értelemben: 2023. március 30-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az átadási határidő felfüggesztése fellebbezés esetén] ítélet, C-556/21, EU:C:2023:272, 23. és 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy az átadási határidő számításának az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat elbírálásáig történő ezen elhalasztása lehetővé teszi a fegyveregyenlőség és a jogorvoslati eljárások hatékonyságának biztosítását, miközben garantálja, hogy e határidő ne járjon le, holott az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását ellehetetlenítette az e határozattal szembeni halasztó hatályú jogorvoslat kezdeményezése (lásd ebben az értelemben: 2023. március 30-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az átadási határidő felfüggesztése fellebbezés esetén] ítélet, C-556/21, EU:C:2023:272, 35. pont).

36 Márpedig a H által hivatkozott értelmezés megkérdőjelezheti a fegyveregyenlőséget és azon jogorvoslati eljárások hatékonyságát, amelyek biztosítására a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt második eset irányul. Ugyanis, amennyiben ezen értelmezés szerint az átadásra vonatkozó határozatnak az igazságügyi hatóság általi megsemmisítése azt jelentené, hogy az átadási határidő újrakezdődne abban az időpontban, amikor a felelős tagállam elfogadja a visszavételt, az éppen azzal a következménnyel járhat, hogy a hat hónapos átadási határidő adott esetben olyan időpontban jár le, amikor e határozat végrehajtását a halasztó hatályú megsemmisítés iránti kereset lehetetlenné teszi. Ez lett volna a helyzet többek között az alapügyben is, mivel az említett értelmezés szerint e határidő már 2022. február 7-én lejárt volna, amikor az átadásra vonatkozó első határozattal szembeni megsemmisítés iránti kereset még folyamatban volt.

37 Végül H állításával ellentétben a 2023. március 30-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Az átadási határidő felfüggesztése fellebbezés esetén) ítéletből (C-556/21, EU:C:2023:272) eredő ítélkezési gyakorlatból egyáltalán nem következik, hogy az átadásra vonatkozó határozatnak a halasztó hatályú megsemmisítés iránti kereset nyomán történő megsemmisítése alkalmazhatatlanná tenné a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt második esetet.

38 E tekintetben igaz, hogy a Bíróság ezen ítélet 29. pontjában megállapította, hogy abban az esetben, ha az átadásra vonatkozó határozatot elsőfokon megsemmisítették, már nincs olyan átadásra vonatkozó határozat, amelynek végrehajtása másodfokú jogorvoslat keretében felfüggeszthető lenne. Mindazonáltal az említett ítélet alapjául szolgáló helyzet lényegesen különbözik az alapügyben szóban forgó helyzettől. Ugyanezen ítélet 29. és 39. pontjából ugyanis kitűnik, hogy a Bíróság az e rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerinti ideiglenes intézkedések másodfokú jogorvoslat keretében történő alkalmazásának lehetőségéről határozott egy olyan helyzetben,

amikor az első fokon benyújtott keresetnek nem volt halasztó hatálya. Ezzel szemben a jelen ügyben H két megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be az alapügyben szóban forgó, átadásra vonatkozó két határozattal szemben, amely keresetek közül mindkettő olyan halasztó hatállyal bír, amely kizárhatja az említett rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt első esetet a második lehetőség, vagyis az átadásra vonatkozó eredeti határozattal szembeni jogorvoslat, majd e határozat megsemmisítését követően az átadásra vonatkozó második határozattal szembeni jogorvoslat javára.

39 Ennek pontosítását követően meg kell vizsgálni a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt második eset alkalmazására vonatkozóan előterjesztett kérdést.

40 Először is meg kell állapítani, hogy azon időpont meghatározása érdekében, amikor a hat hónapos átadási határidő elkezdődik, e rendelkezés a második esetet illetően arra szorítkozik, hogy a halasztó hatály megállapítása esetén a jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozatra vonatkozzon.

41 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 40. pontjában lényegében rámutatott, az említett rendelkezés nem ír elő különös szabályokat e határidő számítására vonatkozóan arra az esetre, ha az igazságügyi hatóság, miután pusztán azon okból megsemmisítette az átadásra vonatkozó első határozatot és újbóli vizsgálat céljából visszautalta az ügyet az illetékes közigazgatási hatósághoz, hogy a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülmények e határozat elfogadása óta megváltoztak, az ugyanazon személyre vonatkozó, átadásra vonatkozó második határozat jogszerűségéről határoz e megsemmisítést és visszautalást követően.

42 Másodszor, a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése értelmében a nemzetközi védelmet kérelmező személynek joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.

43 E tekintetben e rendelet (19) preambulumbekezdésének második mondatából kitűnik, hogy a nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják. Így az ugyanezen rendelet 27. cikkének e preambulumbekezdés fényében értelmezett (1) bekezdése az érintett személy számára biztosítja az átadásra vonatkozó határozat jogszerűségének bírósági felülvizsgálatához való jogot.

44 Tekintettel arra a kapcsolatra, amely a „Dublin III” rendelettel létrehozott rendszer keretében az e rendelet 27. cikkének (1) és (3) bekezdése szerinti, halasztó hatályú jogorvoslati lehetőségek létrehozása és az e rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő második esetben előírt átadási határidő elhalasztása között áll fenn, a Bíróság már kimondta, hogy ezen átadási határidő folyása nem kezdődik meg már az átadási eljárás végrehajtását felfüggesztő ideiglenes bírósági határozat meghozatalakor, hanem csak az eljárás megalapozottságára vonatkozó bírósági határozat meghozatalakor, amely e végrehajtást már nem akadályozhatja (lásd ebben az értelemben: 2009. január 29-i Petrosian ítélet, C-19/08, EU:C:2009:41, 46. és 50. pont).

45 E tekintetben igaz, hogy az olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely szerint a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó új körülmények fennállása esetén az igazságügyi hatóság megsemmisíti az átadásra vonatkozó határozatot, és az ügyet újbóli vizsgálat céljából visszautalja az illetékes közigazgatási hatósághoz, két átadásra vonatkozó határozat és két külön jogorvoslat fennállásához vezethet. Mindazonáltal, mivel mindkét egymást követő határozat

tárgya ugyanazon nemzetközi védelmet kérelmező személy átadása azt követően, hogy a felelős tagállam elfogadta a visszavételét, megállapítható – amint arra a főtanácsnok indítványának 44. pontjában rámutatott –, hogy az említett határozatok egyetlen eljárásba illeszkednek.

46 Márpedig az ilyen egyetlen eljárás keretében azt a határozatot, amellyel az igazságügyi hatóság pusztán a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülmények megváltozása miatt semmisíti meg az átadásra vonatkozó első határozatot, és az ügyet újbóli vizsgálat céljából így visszautalja, olyan közbenső határozatnak kell tekinteni, amely lehetővé teszi az illetékes közigazgatási hatóság számára, hogy értékelje ezen új körülményeknek az érintett személy átadására gyakorolt esetleges hatásait, anélkül azonban, hogy véglegesen lezárná az ezen átadásra vonatkozó eljárást.

47 Harmadszor, noha a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó az átadásról szóló határozatok gyors végrehajtásának előmozdítását kívánta elősegíteni, nem állt szándékában, hogy a kérelmek elbírálása során a gyors feldolgozás követelménye érdekében lemondjon a nemzetközi védelmet kérelmezők bírói jogvédelméről, és e védelem biztosítása érdekében úgy rendelkezett, hogy e határozatok végrehajtása bizonyos esetekben felfüggeszthető (2009. január 29-i Petrosian ítélet, C-19/08, EU:C:2009:41, 48. pont; 2023. március 30-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az átadási határidő felfüggesztése fellebbezés esetén] ítélet, C-556/21, EU:C:2023:272, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E rendelkezéseket tehát a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében kell értelmezni.

48 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint jóllehet az adott területre vonatkozó uniós szabályozás hiányában a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett a belső jogrend feladata meghatározni a jogalanyok uniós jogból eredő jogainak védelmét biztosító keresetekre vonatkozó eljárási szabályokat, a tagállamok felelőssége, hogy minden esetben biztosítsák az említett jogokkal kapcsolatban a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartását (lásd analógia útján a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv [HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.] 46. cikkében biztosított jogorvoslathoz való jogot illetően: 2025. július 3-i Al Nasiria ítélet, C-610/23, EU:C:2025:514, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Az uniós jogalkotó ugyanis a „Dublin III” rendelet 27. cikkében az átadásra vonatkozó határozattal szemben bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezésnek, illetve felülvizsgálat iránti kérelemnek – amelyeknek az érintett személy rendelkezésére kell állniuk – csak bizonyos eljárási szabályait harmonizálta. E cikkben többek között nem pontosította, hogy az e jogorvoslat keretében eljáró bíróság köteles-e figyelembe venni az említett határozat elfogadásánál későbbi körülményeket, és ha igen, milyen módon (lásd ebben az értelemben: 2021. április 15-i État belge [Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények] ítélet, C-194/19, EU:C:2021:270, 38. és 40. pont).

50 Ebből következik, hogy az átadásra vonatkozó határozat elfogadásánál későbbi körülmények figyelembevételét illetően a „Dublin III” rendelet hatálya alá tartozó valamennyi tagállamnak úgy kell kialakítania nemzeti jogát, hogy lehetővé tegye a nemzetközi védelmet kérelmezők számára az e 47. cikkben biztosított és a „Dublin III” rendelet (19) preambulumbekezdésével

összefüggésben értelmezett 27. cikkében konkretizált hatékony jogorvoslathoz való joguk gyakorlását (lásd analógia útján: 2025. július 3-i Al Nasiria ítélet, C-610/23, EU:C:2025:514, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 E tekintetben emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy a Bíróság a 2021. április 15-i État belge (Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények) ítélet (C-194/19, EU:C:2021:270) 49. pontjában kimondta, hogy e rendelkezésekkel ellentétes egy olyan nemzeti szabályozás, amely akként rendelkezik, hogy az a bíróság, amelyhez egy átadásra vonatkozó határozattal szemben megsemmisítés iránti keresetet nyújtottak be, e kereset elbírálása keretében nem veheti figyelembe az e határozat meghozatalát követően felmerült, e rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülményeket, kivéve ha e szabályozás rendelkezik olyan különös jogorvoslatról, amely magában foglalja az érintett személy helyzetének *ex nunc* vizsgálatát, amely vizsgálat eredményei kötik az illetékes hatóságokat, amely jogorvoslat gyakorolható az ilyen körülmények felmerülését követően. Amint az ugyanezen ítélet 47. pontjából következik, ilyen meghatározó körülményeknek minősülnek többek között azok, amelyek akadályozzák a megkereső tagállamtól eltérő tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozat végrehajtását, vagy amelyek megalapozzák a megkereső tagállam felelősségét.

52 Az előző pontban felidézett ítélkezési gyakorlat *mutatis mutandis* alkalmazandó az olyan nemzeti szabályozásra, amely szerint az ilyen körülményekre vonatkozó új információk esetén az igazságügyi hatóság megsemmisíti az átadásra vonatkozó határozatot, és az ügyet újbóli vizsgálat céljából visszautalja az illetékes közigazgatási hatósághoz ezen információk figyelembevétele céljából. E körülmények között az ilyen megsemmisítést és ilyen újbóli vizsgálat céljából történő visszautalást elrendelő határozat nem minősülhet a „Dublin III” rendelet 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében vett, jogorvoslattal kapcsolatos jogerős határozatnak.

53 Másrészt a Bíróság kimondta, hogy tekintettel a „Dublin III” rendelet (19) preambulumbekezdésében említett, az érintett személyek hatékony védelmének a Charta 47. cikkének megfelelő biztosítására irányuló célkitűzésre, és azon, e rendelet (5) preambulumbekezdésében kimondott célkitűzésre, hogy biztosítani kell a nemzetközi védelem iránti kérelem feldolgozásáért felelős tagállam gyors meghatározását, a kérelmezőnek rendelkeznie kell olyan hatékony és gyors jogorvoslattal, amely lehetővé teszi számára, hogy az átadásra vonatkozó határozat elfogadását követően felmerült körülményekre hivatkozzon, amennyiben e körülmények figyelembevétele meghatározó az említett rendelet helyes alkalmazása szempontjából Egy olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy ilyen körülményekre hivatkozzon az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat keretében, teljesíti ezen, hatékony és gyors jogorvoslat előírására vonatkozó kötelezettséget (lásd ebben az értelemben: 2021. április 15-i État belge [Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények] ítélet, C-194/19, EU:C:2021:270, 35. és 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 Márpedig az a körülmény, hogy valamely nemzeti szabályozás előírja, hogy az átadásra vonatkozó eredeti határozatnak az igazságügyi hatóság általi megsemmisítését és az ügynek az illetékes közigazgatási hatósághoz újbóli vizsgálat céljából történő visszautalását követően e közigazgatási hatóság feladata az érintett személy átadásának az e határozatnál későbbi körülményekre tekintettel történő újbóli vizsgálata, főszabály szerint nem akadályozza a gyors és hatékony jogorvoslat előírására vonatkozó kötelezettség teljesítését. E kötelezettség tiszteletben tartása azonban azt feltételezi, amint arra a főtanácsnok az indítványának 54. pontjában rámutatott, hogy a nemzeti jogot úgy kell kialakítani, hogy az illetékes közigazgatási hatóság indokolatlan

késedelem nélkül elvégezze az így kért újbóli vizsgálatot, és hogy az eljáró igazságügyi hatóság a lehető legrövidebb időn belül döntsön (lásd analógia útján a 2013/32 irányelv 46. cikkében biztosított jogorvoslathoz való jogot illetően: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 148. pont).

55 Mindenesetre az érintett személy átadására vonatkozó közigazgatási és bírósági eljárás időtartama összességében nem haladhatja meg az alkalmazásának céljaira tekintettel szükséges mértéket.

56 Többek között az ilyen nemzeti szabályozás – amint arra a főtanácsnok az indítványának 55. pontjában rámutatott – nem teheti lehetővé a megkereső tagállam hatóságai számára, hogy megkerüljék felelősségüket azáltal, hogy az ügyet újbóli vizsgálat céljából ismétlődően visszautalják az illetékes közigazgatási hatóság elé, anélkül hogy a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásról valaha is határozni kellene. Az ilyen szabályozás ugyanis veszélyeztethetné a „Dublin III” rendelet (5) preambulumbekezdésében említett, a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatalra irányuló célkitűzést, amely biztosítja a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásokhoz való hatékony hozzáférést. Egyébiránt az ilyen szabályozás megkérdőjelezheti a Charta 47. cikkében és a „Dublin III” rendelet (19) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 27. cikkében biztosított bírói jogvédelem hatékonyságát is.

57 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében említett átadási határidő meghatározó módon hozzájárul a nemzetközi védelem iránti kérelmek kezelésének gyorsaságára vonatkozó, az e rendelet (5) preambulumbekezdésében említett célkitűzés megvalósításához, biztosítva, hogy az átvételre vagy a visszavételre vonatkozó eljárásokat indokolatlan késedelem nélkül folytassák le. E jogvesztő határidő, és különösen az említett rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében előírt szabály arról tanúskodik, hogy az uniós jogalkotó szerint e kérelmeket adott esetben más tagállam köteles megvizsgálni, mint amely az e rendelet III. fejezetében előírt feltételek szerint felelősként meghatározott tagállam (lásd ebben az értelemben: 2018. november 13-i X és X ítélet, C-47/17 és C-48/17, EU:C:2018:900, 69. és 70. pont).

58 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő információkból kitűnik, hogy az idegenrendészeti hatóság 2022. április 8-án, vagyis kevesebb mint négy héttel az átadásra vonatkozó eredeti határozat megsemmisítését és az ugyanezen év március 15-én az e hatósághoz való újbóli visszautalást követően hozta meg az átadásra vonatkozó második határozatot H vonatkozásában. A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat fenntartása mellett megállapítható, hogy az idegenrendészeti hatóság indokolatlan késedelem nélkül végezte el a kért újbóli vizsgálatot.

59 Ezenkívül a jelen ítélet 54. és 55. pontjában szereplő megfontolásokra tekintettel e bíróság feladata, hogy az alapügy valamennyi releváns körülményére tekintettel megvizsgálja, hogy egyrészt megállapítható-e, hogy az átadásra vonatkozó második határozattal szembeni megsemmisítés iránti kereset elutasításával 2022. december 8-án rövid időn belül határozott e keresetről, noha azt közel nyolc hónappal korábban nyújtották be hozzá, és hogy Románia 2022. május 24-én tájékoztatta az összes tagállamot a „Dublin III” rendelet szerinti átadások felfüggesztésének megszüntetéséről. Másrészt e bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a H átadására vonatkozó eljárás közel 17 hónapos időtartama azt követően, hogy Románia 2021. július 7-én elfogadta e kérelmező visszavételét, összességében nem haladta-e meg az alkalmazásának céljaira tekintettel szükséges mértéket.

60 Mindemellett abban az esetben, ha a kérdést előterjesztő bíróság azt állapítaná meg, hogy a visszavételre vonatkozó eljárást nem indokolatlan késedelem nélkül folytatták le, a nemzetközi védelem iránti kérelmet a „Dublin III” rendelet III. fejezetében előírt feltételek szerint felelősként meghatározott tagállamtól eltérő tagállamnak kell megvizsgálnia.

61 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a halasztó hatályú megsemmisítés iránti keresetet elbíráló nemzeti bíróság jogerősen határoz az átadásra vonatkozó második határozat érdemi jogszerűségéről, amelyet azt követően fogadtak el, hogy az ugyanazon személyre vonatkozó, átadásra vonatkozó első határozatot pusztán azon okból semmisítették meg, hogy az e rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülmények megváltoztak, ami az illetékes közigazgatási hatóság általi újbóli vizsgálat céljából történő visszautalást von maga után, az említett rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt hat hónapos átadási határidő e második határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó jogerős határozat meghozatalának időpontjában kezdődik.

Annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személy átadására vonatkozó eljárás időtartama összességében ne haladja meg az eljárás megindításának céljaira tekintettel szükséges mértéket, ezen átadásra vonatkozó második határozatot és a vele szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresettel kapcsolatos jogerős határozatot a lehető legrövidebb időn belül el kell fogadni.

A költségekről

62 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

amennyiben a halasztó hatályú megsemmisítés iránti keresetet elbíráló nemzeti bíróság jogerősen határoz az átadásra vonatkozó második határozat érdemi jogszerűségéről, amelyet azt követően fogadtak el, hogy az ugyanazon személyre vonatkozó, átadásra vonatkozó első határozatot pusztán azon okból semmisítették meg, hogy az e rendelet helyes alkalmazása szempontjából meghatározó körülmények megváltoztak, ami az illetékes közigazgatási hatóság általi újbóli vizsgálat céljából történő visszautalást von maga után, az említett rendelet 29. cikkének (1) bekezdésében előírt hat hónapos átadási határidő e második határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó jogerős határozat meghozatalának időpontjában kezdődik.

Annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személy átadására vonatkozó eljárás időtartama összességében ne haladja meg az eljárás megindításának céljaira tekintettel szükséges mértéket, ezen átadásra vonatkozó második határozatot és a vele szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresettel kapcsolatos jogerős határozatot a lehető legrövidebb időn belül el kell fogadni.

Aláírások